

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

Кафедра міжнародних економічних відносин

РЕФЕРАТ
кваліфікаційної роботи
на здобуття освітнього ступеня магістра
зі спеціальності 292 Міжнародні економічні відносини
за освітньою програмою
«Міжнародні економічні відносини»

**НА ТЕМУ: «ПІДВИЩЕННЯ МІЖНАРОДНОЇ
КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ УКРАЇНИ В УМОВАХ ДІЇ ЗВТ+ 3
ЄС»**

Виконавець:

студентка ЦЗФН, гр.6зф13
Локота Дарина Вадимівна

/підпис/

Науковий керівник:

к.е.н, доцент
Заєць Микола Артемович

/підпис/

ОДЕСА-2022 р.

ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА РОБОТИ

Актуальність теми. 2020 рік став початком глобальної рецесії у світовій економічній динаміці. Ця рецесія була цілком очікуваною через тривалий період попереднього зростання, накопичення глобальних дисбалансів, особливо на фінансових ринках. Нині посилюються прогнози майбутньої глобальної ситуації в контексті стабільності існуючих національних економічних моделей, можливостей регіональних інтеграційних об'єднань, спроможності та потенціалу міжнародних організацій, їх здатності ефективно протистояти зовнішнім і внутрішнім викликам. Циклічність розвитку економіки об'єктивно зумовлює зміну інструментів державного регулювання для забезпечення її стабільності. Виклики пандемії COVID-19 та пов'язані з цим масштабні економічні обмеження суттєво змінили цільові пріоритети національної та міжнародної економічної політики.

Завдання підвищення продуктивності національної економіки стоять перед Україною досить гостро. Десятиліття трансформаційного розвитку не сформували послідовної тенденції покращення якості факторів економічного зростання та довгострокових передумов підвищення продуктивності. Одним із головних викликів для України є створення нових конкурентних переваг, пов'язаних з інвестиціями в новітні технології, інновації, дослідження, людський капітал, ефективним розподілом і перерозподілом ресурсів, що супроводжується зміною поведінки суб'єктів господарювання та дозволить стати більш конкурентоспроможною економікою в контексті поглиблення інтеграції з Європейським Союзом. Відповідно, основними цілями сучасної національної економічної політики, спрямованої на сприяння експортній конкурентоспроможності української продукції (товарів і послуг), мають бути стимулювання науково-дослідних розробок, модернізація інфраструктури та поглиблення капіталу.

Забезпечення конкурентоспроможності є динамічним процесом, який передбачає створення та підтримку конкурентних переваг, які покликані забезпечити стійке становище щодо інших суб'єктів господарювання. «Конкурентоспроможність країни» визначається як обумовлена міжнародним поділом праці, національними умовами та факторами виробництва, здатністю її товарів і послуг ефективно конкурувати на світових ринках, її статусом на цих ринках. Конкурентоспроможність країн оцінюють різні міжнародні організації. На жаль, було констатовано відносно низьку конкурентоспроможність України за індексами GCI та World Competitiveness Yearbook за останні роки, навіть порівняно з найближчими сусідами.

Теоретичні основи міжнародної конкурентоспроможності досліджували такі зарубіжні економісти, як М. Портер, П. Кругман, Р. Каманьї, І. Бегг. Специфіку забезпечення міжнародної конкурентоспроможності національних регіонів розглядали в працях таких українських учених, як А. Поручник, Л. Антонюк, В. Чужиков, С. Соколенко.

Для підвищення конкурентоспроможності країни для подолання проблем кризи, викликаною пандемією, а потім військовою агресією, необхідно побудувати економіку, яка буде менш залежною від зовнішніх і внутрішніх шоків, буде гнучкою на рівні країни, галузі, підприємств; створювати інноваційні екосистеми; сповідувати людиноцентричний підхід до економічного розвитку тощо. Вищевикладене обумовило актуальність теми кваліфікаційної роботи, її мету та завдання.

Мета кваліфікаційної роботи. Головною метою роботи є аналіз міжнародної конкурентоспроможності України в умовах дії ЗВТ+ з ЄС та розробка заходів та напрямів її підвищення.

Завдання кваліфікаційної роботи:

- дослідити поняття та особливості міжнародної конкурентоспроможності країни;
- узагальнити чинники підвищення міжнародної конкурентоспроможності країни в умовах дії інтеграційних угод;
- дослідити методичні підходи до визначення та оцінки міжнародної конкурентоспроможності країни;
- дослідити формування міжнародних економічних відносин між Україною та ЄС в умовах ЗВТ+;
- провести аналіз чинників міжнародної конкурентоспроможності України в умовах ЗВТ+ з Європейським Союзом;
- провести аналіз міжнародної конкурентоспроможності України в умовах посилення інтеграції з Європейським Союзом;
- розробити напрямки та заходи підвищення міжнародної конкурентоспроможності України в умовах євроінтеграції.

Об'єктом дослідження є міжнародна конкурентоспроможність України.

Предметом дослідження виступають теоретико-методологічні підходи та організаційно-економічні рішення щодо розробки напрямів підвищення міжнародної конкурентоспроможності України в умовах дії ЗВТ+ з ЄС.

Методи дослідження. При написанні кваліфікаційної роботи використано загальнонаукові методи дослідження, такі як аналіз та синтез, абстрактно-логічний підходи, метод узагальнення та класифікації, що дозволило зробити дослідження поняття, чинників та методів міжнародної конкурентоспроможності країни; використано методи порівняння, метод статистичного аналізу, таблично-графічний та розрахунково-аналітичний методи для визначення міжнародної конкурентної позиції України у порівнянні з країнами ЄС та аналізу зовнішньоекономічних зв'язків України з Європейським Союзом. В ході дослідження для здійснення розрахунків та побудови таблиць і рисунків використано пакет офісних програм MS Office – Microsoft Excel.

Інформаційна база дослідження. Для написання кваліфікаційної роботи магістра використовувались монографії та статті вітчизняних й зарубіжних вчених, присвячених теоретичним та практичним проблемам міжнародної економічної інтеграції. Інформаційно-довідковою базою для написання кваліфікаційної роботи є нормативно-правові акти України та ЄС, дані Міністерства економічного розвитку, Міжнародного валютного фонду, інституцій Європейського Союзу, Рейтингових агенцій та фондів з конкурентоспроможності національних економік.

Структура і обсяг роботи. Кваліфікаційна робота магістра складається зі вступу, трьох розділів, висновків, списку використаної літератури (84 джерела). Загальний обсяг роботи становить 110 сторінок, основний зміст викладено на 102 сторінках. Робота містить 14 таблиць та 23 рисунки.

Публікації. За результатами виконання кваліфікаційної роботи бакалавра було опубліковано тези міжнародних конференцій:

1. Zaiets Mykola, Lokota Daryna. Factors of the international competitiveness of the economy of Ukraine under the conditions of european integration. XVI Міжнародна науково-практична конференція «Modern scientific research: achievements, innovations and development prospects», 11-13.09.2022 року, Берлін, Німеччина, р. 227-233. <https://sci-conf.com.ua/xvi-mizhnarodna-naukovo-praktichna-konferentsiya-modern-scientific-research-achievements-innovations-and-development-prospects-11-13-09-2022-berlin-nimechchina-arhiv/>

2. Zaiets Mykola, Lokota Daryna. The state of international competitiveness of Ukraine in the conditions of european integration. XVI Міжнародна науково-практична конференція «Modern directions of scientific research development», 7-9.09.2022 року, Чикаго, США, р.

227-285. <https://sci-conf.com.ua/xvi-mizhnarodna-naukovo-praktichna-konferentsiya-modern-directions-of-scientific-research-development-7-9-09-2022-chikago-ssha-arhiv/>

ОСНОВНИЙ ЗМІСТ РОБОТИ

У першому розділі *«Теоретико-методологічні основи підвищення міжнародної конкурентоспроможності країни в умовах дії інтеграційних угод»* розглянуто сутність поняття міжнародної конкурентоспроможності країни, узагальнено чинники підвищення міжнародної конкурентоспроможності країни в умовах дії інтеграційних угод, досліджено методичні підходи оцінки міжнародної конкурентоспроможності країни.

У другому розділі *«Аналіз міжнародної конкурентоспроможності України в умовах дії ЗВТ+ з ЄС»* проаналізовано головні етапи та здобутки формування міжнародних економічних відносин між Україною та ЄС в умовах ЗВТ+; проаналізовано вплив чинників міжнародної конкурентоспроможності України в умовах ЗВТ+ з Європейським Союзом; проведено аналіз міжнародної конкурентоспроможності України в умовах посилення інтеграції з Європейським Союзом.

У третьому розділі *«Напрямки та заходи підвищення міжнародної конкурентоспроможності України в умовах євроінтеграції»* розглянуто перспективи рекомендації, спрямовані на використання потенціальних можливостей України для повоєнного відновлення економіки та підвищення конкурентної позиції на спільному європейському ринку, також проведено обґрунтування напрямків повоєнного співробітництва між Україною та ЄС в контексті переходу економіки країни на індустріальні та інформаційні засади розвитку.

ВИСНОВКИ

Таким чином, після дослідження проблем та перспектив підвищення міжнародної конкурентоспроможності економіки України в умовах активізації Зони вільної торгівлі з Європейським Союзом, можна зробити наступні висновки.

Перетворення країн на стратегічних гравців на глобальних ринках потребує розробки концепції міжнародної конкурентоспроможності, що потребує подальшого вивчення та дослідження теоретичної бази цієї важливої для національної економіки категорії. Основною причиною численності визначень національної конкурентоспроможності є складність терміну; його композиційний характер; більше того, системне поняття самої категорії. Конкурентоспроможність є складним багатовимірним поняттям. Воно відображає сприятливе становище національної економіки, головним чином у сфері міжнародної торгівлі, і водночас її здатність зміцнювати це становище. З іншого боку, конкурентоспроможність національної економіки – це концентроване вираження економічних, науково-технологічних, організаційних, управлінських, маркетингових та інших можливостей, які реалізуються в товарах і послугах, успішно забезпечуючи їхню конкурентну протилежність іноземним товарам і послугам на внутрішньому ринку і зовнішніх ринках. Взагалі, міжнародну конкурентоспроможність країни визначають як здатність однієї країни конкурувати з економікою іншої країни – з точки зору ефективного використання національних ресурсів, підвищення продуктивності економіки і на цій основі підвищення рівня життя в державі.

До важливих факторів, які формують конкурентоспроможність економіки, належать потужність підприємств залежно від конкретної галузі, в якій вони виробляють, показники

продуктивності їхньої продукції, витрати на виробництво та рівень технологічних процесів, що використовуються у процесі виробництва, а також розвиток національної інфраструктури тощо. На конкурентоспроможність економіки також впливають інші чинники, пов'язані з бізнесом, такі як надійність і надійність суб'єктів господарювання, якість їх продукції, попит на їх продукцію, енергоефективність, здатність суб'єктів господарювання гнучко реагувати на необхідні зміни тощо. Рівень розвитку малого та середнього підприємництва безпосередньо визначає ступінь розвитку країни та економіка в цілому. На конкурентоспроможність країни також можуть впливати певні фактори, які важко виміряти, такі як надійність і надійність країни, протекціонізм, її стабільність і внутрішній політичний клімат, а також здатність досягати різних цілей сталого розвитку. Вступ до Європейського Союзу, серед іншого, вимагає від країн-кандидатів створення та розвитку інституційного механізму захисту та покращення конкуренції. Після вступу вони повинні бути залучені до спільної системи європейських інституцій і законодавства. Цей механізм, як правило, працює слабше, оскільки країна знаходиться далі від завершення перехідного періоду та інтеграції в повне членство.

Існує багато різних підходів до оцінки конкурентоспроможності. У роботі ми зосередимо нашу увагу на комплексних методах визначення детермінант регіонального розвитку в умовах глобальної конкуренції: IMD World Competitiveness Yearbook, виданий Інститутом розвитку менеджменту в Лозанні; доповідь про економічну та соціальну згуртованість; дослідження факторів регіональної конкурентоспроможності експертів Європейської комісії. SWOT-аналіз часто використовується для визначення чинників міжнародної конкурентоспроможності країни. Ще один з графічних методів - Багатокутник конкурентоспроможності - метод, що дозволяє досить швидко провести аналіз конкурентоспроможності країни в порівнянні з ключовими конкурентами. Слід сказати, що жодний із викладених підходів не дає змогу здійснити об'єктивну оцінку міжнародної конкурентоспроможності країни, для отримання більш-менш об'єктивної картини можна використовувати одразу декілька підходів.

З 1991 року Україна пройшла довгий шлях від автократії з плановою економікою, де підприємництво переслідувалося, а ціни встановлювались державою, до ринкової демократії, хоч і недосконалої. ЄС запросив Україну до діалогу 2 грудня 1991 року. Цю подію можна назвати початком відносин Україна-ЄС, які пройшли до підписання Угоди про асоціацію та подання заявки на вступ до ЄС багато етапів. Угода про асоціацію між Україною та ЄС (УА) замінила Угоду про партнерство та співпрацю між Україною та ЄС як правову основу та структуру відносин між Україною та ЄС. УА є новою державою у розвитку договірних відносин між ЄС та Україною, спрямованою на політичну асоціацію та економічну інтеграцію.

Угода між Україною та ЄС покращує конкурентоспроможність європейського бізнесу на українському ринку та навпаки. Загалом для торгівлі товарами угода скасувала більшість мит – ЄС: 98,1% та Україна: 99,1%. З 2016 по 2021 рік український експорт до ЄС зріс на 87%, досягнувши 24,1 мільярда євро в 2021 році, а загальний товарообіг між двома партнерами оцінювався в 52,4 мільярда євро. Загальний обсяг торгівлі послугами між Україною та ЄС у 2020 році досяг 7,1 млрд доларів – це на 14% менше, ніж у 2019 році. Найбільше прямих інвестицій в українську економіку у 2020 році вклали Швейцарія (347,4 млн дол.) та Швеція (115,9 млн дол.). Відтік прямих інвестицій з України в 2020 році стався з таких європейських країн: Греція (-8,8 млн дол.), Ірландія (-2,9 млн дол.), Іспанія (-1,7 млн дол.), Кіпр (-1 млрд 131 млн 300 тис. дол.), Латвія (-0,4 млн дол.), Нідерланди (-158,6 млн дол.), Португалія (-0,1 млн дол.), Румунія (-2,8 млн дол.), Хорватія (-2 млн дол.).

Зазначають, що Угода про асоціацію та ПЗЗВТ були розроблені, щоб наблизити Україну до ЄС (без обіцянки повноправного членства), а деякі пункти були надто складними з огляду на стан інституційного розвитку України. Тим не менш, прогрес реформ з 2014 року був значним. За оцінками VoxUkraine, з січня 2015 року по червень 2022 року було прийнято майже 1300 реформаторських законодавчих актів, найбільший прогрес у бізнес-середовищі та управлінні. Для України проблема збереження конкурентних позицій на світовому ринку постає особливо гостро, оскільки в сучасних умовах в значній мірі втрачаються ті фактори, які могли б сприяти зростанню конкурентоспроможності в майбутньому. На основі використання PEST-аналізу узагальнимо зовнішні фактори, що впливають на міжнародну конкурентоспроможність України. Серед основних негативних чинників, перш за все, - ведення бойових дій. В скрутному становищі перебуває металургійна галузь, вона характеризується високою залежністю від транспортування продукції морем, а більша частка підприємств зосереджена в зоні активних бойових дій. Аграрний бізнес особливо страждає через дефіцит робочої сили, пального, добрив та оборотних коштів, а через блокаду портів довго була відсутня можливість експортувати зерно. Розширення співпраці з країнами ЄС. Підписання Угоди про асоціацію між Україною та ЄС не збільшило обсяги експорту. Триваюче російське вторгнення в Україну продовжує завдавати значних економічних і соціальних збитків через значну шкоду виробничим активам та інфраструктурі, обмежений доступ до ринків і переміщення робочої сили. Відсутність дієвих стимулів для інновацій зумовлює низьку сприйнятливість підприємств до інновацій, що загрожує посиленням технологічного та інноваційного відставання України від розвинених країн.

За даними IMD, у 2021 р. Україна посіла 54 місце, при цьому стан економіки залишився незмінним, ефективність уряду та стан інфраструктури посприяли зростанню, а ефективність бізнесу, навпаки, змістилася на одну позицію нижче. Індекс глобальної конкурентоспроможності демонструє, що Україна у 2019 році за GCI посіла 85-е місце серед 141 країни світу. У порівнянні з позицією у 2018 році Україна втратила за рік дві позиції, так як займала 83 місце. Порівняння динаміки за рейтингом глобального індексу конкурентоспроможності з країнами пострадянського простору, які на сьогодні вже є членами ЄС та входять до спільного ринку Євросоюзу демонструє, що Польща є 37-ю, Болгарія є 49-ю, Чеська Республіка є 32, Естонія є 31 найконкурентоспроможнішою країною світу зі 140 країн у рейтингу Global Competitiveness Report за 2019 рік, опублікованому Всесвітнім економічним форумом.

За даними Global Competitiveness Report сильними сторонами конкурентоспроможності України за глобальним індексом конкурентоспроможності є: значний потенціал до розвитку інноваційної діяльності (60 місце); великий розмір ринку (47 місце в рейтингу); розвинена інфраструктура у порівнянні із іншими країнами у рейтингу (57 місце); розвиток навичок у професійному спрямуванні (44 місце). значний рівень вищої освіти та професійної підготовки (59 місце). Слабкі сторони конкурентоспроможності негативно впливають на позицію світових рейтингів. До таких факторів у випадку України відносяться: медицина та охорона здоров'я (101 місце); низький інституціональний розвиток (104 місце); макроекономічна стабільність (133 місце).

Побудова багатокурника GCI 2019 року в Україні, Польщі та Румунії. демонструє, що Україна має дещо нижчий рейтинг конкурентоспроможності серед сусідніх країн регіону за показниками «Технологічна готовність», «Розвиток бізнесу», «Інститути», «Фінансовий ринок». Розвиток».

Визначальне місце у дослідженні конкурентоспроможності країни має інноваційна складова. Основою інноваційної конкурентоспроможності України є людський капітал і дослідження, а також знання і результати досліджень. Їх ефективне впровадження є основною конкурентною перевагою. Проте порівняно з 2017 роком Україна втратила 2 позиції в субіндексі «Людський капітал і дослідження», опустившись з 41-го на 43-тє місце за рахунок скорочення витрат на освіту у відсотках від ВВП та витрат на дослідження та розробки у відсотках від ВВП. В Індексі інноваційного розвитку Bloomberg (BIID 2019) Україна у 2019 році посіла 53 місце із загальним балом 48,09, погіршивши свою позицію на 7 балів.

Стратегічні пріоритети зміцнення конкурентоспроможності національної економіки спрямовані на використання перспективних економічних можливостей, захист національних інтересів країни. Одним із головних національних економічних інтересів України є посилення конкурентоспроможності економіки та її суб'єктів господарювання, завоювання нових ніш на міжнародних ринках, економічне зростання темпами, що перевищують середньосвітовий рівень.

Потенціал України для повоєнного відновлення економіки та підвищення конкурентної позиції складається, наприклад, з ресурсного потенціалу країни. Виявлені запаси палива складають 1,1 трлн виявлених кубометрів запасів газу близько 200 млн т нафти і газоконденсату. Загальна сума інвестицій у видобуток палива в Україні може сягати 19,5 млрд доларів США. Виявлено близько 20 тис. родовищ і проявів 117 видів корисних копалин. Сільськогосподарські угіддя складають 42 млн гектарів землі (70 % земельного фонду країни) при високої врожайності зернових (у 2020 р. – 65,4 млн тонн; у 2021 р. – 84,1 млн тонн). Людський потенціал характеризується великими резервами кваліфікованої робочої сили: 70% працівників мають середню або вищу освіту. Робоча сила в Україні одна з найдешевших у Європі. Країна має одну з найрозвиненіших і всеосяжних газотранспортних інфраструктур серед усіх країн світу. Україна може додати майже третину до наявних сьогодні майже 100 мільярдів кубометрів газових сховищ у всіх країнах ЄС. Морська портова система характеризується наявністю 18 портів загальною потужністю 313,3 млн. т. Залізниця України забезпечує роботу із 40 міжнародними залізничними переходами. Станом на сьогодні триває робота щодо переорієнтації експорту з України через залізничні шляхи до кордону Польщі, Словаччини та Угорщини. Автомобільні вантажні перевезення з експортною продукцією здійснюються до Польщі, ФРН, Угорщини, Румунії, Італії та Чехії

Західноєвропейський вектор є найважливішим пріоритетом сучасної геополітики. Україна обрала стратегічний напрямок розвитку інтеграції до європейського економічного, політико-правового простору. Ключовим зовнішньополітичним пріоритетом і стратегічною метою України на найвищому державному рівні визначено вступ до Європейського Союзу (ЄС). Важливим є вивчення досвіду країн-членів ЄС, адаптації економічної політики до інституційних особливостей європейської економіки. Війна, що триває в Україні, продовжує впливати на європейські ланцюжки поставок. В Україні сільськогосподарське виробництво та постачання продовольства були перешкоджені війною Росії проти країни. Це призвело до того, що Україна припинила експорт ключових продуктів харчування, зокрема пшениці та соняшникової олії, щоб зберегти внутрішні постачання. Глобальні перевезення вантажів з та до ЄС також зазнають впливу війни в Україні. Порушення залізничної інфраструктури ще більше напружило торговельний потік ЄС, вантажні повітряні перевезення також постраждали, враховуючи, що більшість рейсів між Європою та Азією змінено, що додає часу та витрат на звичайні повітряні маршрути.

Важливим кроком для побудови нового простору є запровадження стратегічного підходу та вміння якісно освоїти інвестиції. Актуальність використання стратегічного підходу сприяє також активізації вашої європейської інтеграції та міжрегіональному співробітництву на рівнях регіонів України та регіонів ЄС як спосіб отримання конкурентних переваг економічних агентів і національної економіки в цілому. Президент України заявив про необхідність виробити чітке розуміння сталого розвитку економіки після війни, назвавши при цьому низку пріоритетів: комфортне та вільне середовище з точки зору податків та адміністративних умов для малого та середнього бізнесу; цифровізація, безпека, судова, антикорупційна та інші реформи. Йдеться не лише про обсяг роботи, а й про переосмислення того, як розвиватися країна далі, які галузі можуть стати основою зростання після війни, які рішення та ресурси достатні для того, щоб збільшити рівень переробки в Україні та «не торгувати сировиною», як це було раніше.

Одразу після завершення бойових дій необхідно буде відновити критичну інфраструктуру. Зокрема, електромережі, дороги, залізниця, газопостачання, водогін, Інтернет. Основні зусилля будуть спрямовані на створення робочих місць та постійних джерел доходу. Це програми підтримки та розвитку підприємництва, збалансована фінансова політика, зміцнення енергетичного сектору. Водночас для того, щоб рухатися до ЄС, нам потрібно буде продовжити розпочаті до війни реформи та гармонізувати наше законодавство з європейським. Наприклад, запровадити європейську систему сертифікації, продовжити масштабну приватизацію, антикорупційну та судову реформи.

АНОТАЦІЯ

Локота Д.В., «Підвищення міжнародної конкурентоспроможності України в умовах дії ЗВТ+ з ЄС».

Кваліфікаційна робота на здобуття освітнього ступеня магістра зі спеціальності 292 «Міжнародні економічні відносини» за освітньою програмою «Міжнародні економічні відносини» - Одеський національний економічний університет - Одеса, 2022 р.

Кваліфікаційна робота магістра складається з трьох розділів. Об'єктом дослідження є міжнародна конкурентоспроможність України.

У роботі досліджено поняття та особливості міжнародної конкурентоспроможності країни; узагальнено чинники підвищення міжнародної конкурентоспроможності країни в умовах дії інтеграційних угод; досліджено методичні підходи до визначення та оцінки міжнародної конкурентоспроможності країни.

Проведено дослідження головних етапів та здобутків формування міжнародних економічних відносин між Україною та ЄС в умовах ЗВТ+; проаналізовано вплив чинників міжнародної конкурентоспроможності України в умовах ЗВТ+ з Європейським Союзом; проведено аналіз міжнародної конкурентоспроможності України в умовах посилення інтеграції з Європейським Союзом.

В результаті виконання кваліфікаційної роботи розроблено напрямки та заходи підвищення міжнародної конкурентоспроможності України в умовах євроінтеграції.

Ключові слова: міжнародна конкурентоспроможність, чинники міжнародної конкурентоспроможності, Індекс глобальної конкурентоспроможності, рейтинги конкурентоспроможності, багатокутник конкурентоспроможності, Зона вільної торгівлі Україна-ЄС.

ANNOTATION

Lokota D.V., "Increasing Ukraine's international competitiveness under the conditions of the FTA+ with the EU".

Qualification work for obtaining an educational degree in specialty 292 "International Economic Relations" under the educational program "International Economic Relations" - Odesa National University of Economics - Odesa, 2022.

The qualifying thesis consists of three sections. The object of the study is the international competitiveness of Ukraine.

The concept and features of the country's international competitiveness are explored in the work; the factors of increasing the international competitiveness of the country under the conditions of integration conditions are summarized; methodical approaches to the definition and assessment of the country's international competitiveness have been studied.

The study of the main stages and achievements of the formation of international economic relations between Ukraine and the EU under the conditions of Free Trade Agreement+ was conducted; the influence of the factors of Ukraine's international competitiveness under the conditions of Free Trade Agreement+ with the European Union is analyzed; an analysis of Ukraine's international competitiveness in the context of increased integration with the European Union was carried out.

As a result of the qualification work, directions and measures for increasing Ukraine's international competitiveness in the context of European integration were developed..

Key words: international competitiveness, factors of international competitiveness, Global Competitiveness Index, competitiveness ratings, competitiveness polygon, Ukraine-EU Free Trade Zone.